

הצעת חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והרחבת מענק עבודה, התשפ"ג-2023

1. תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007¹ – (1) בסעיף 6א –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "לאם עובדת" יבוא "להורה עובד";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "עובדת שהיא אם לילד אחד או יותר, הזכאית למענק לפי הסעיפים האמורים, תהיה זכאית" יבוא "עובד שהוא הורה לילד אחד או יותר בשנת המס, הזכאי למענק לפי הסעיפים האמורים, יהיה זכאי";
- (ג) בסעיף קטן (ב), במקום "עובדת שהיא" יבוא "עובד שהוא";
- (2) בסעיף 17(ב)(1), במקום "גם לגבי עצמאית שהיא אם לילד אחד או יותר" יבוא "גם לגבי עצמאי שהוא הורה לילד אחד או יותר".
2. תיקון פקודת מס הכנסה – (1) בסעיף 40(ב) –
- (א) בפסקה (1), במקום "ונקודת זיכוי אחת" יבוא "ושתי נקודות זיכוי";
- (ב) בפסקה (א1) –
- (1) בכל מקום, במקום "פעוט" יבוא "ילד" ובמקום "הפעוט" יבוא "הילד";
- (2) ברישה, במקום "לפעוט" יבוא "לילד";
- (3) אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:
- "(ג) נקודת זיכוי אחת בשל כל ילד החל בשנת המס שבה מלאו לו שש שנים ועד לשנת המס שקדמה לשנת בגרותו";

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 1 כיום גובה המענק מכוח החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – חוק מענק עבודה), לאם עובדת או אם שהיא עצמאית, גדול ב-50% מגובה המענק הניתן לאב עובד או עצמאי, אם אותו אב אינו הורה יחיד. מוצע להגדיל את סכום המענק שניתן לאב עובד, כך שיהיה שווה לסכום המענק שניתן לאם עובדת. בהתאם, מוצע להגדיל את סכום המענק הניתן לאב שהוא עצמאי, כך שיהיה שווה לסכום המענק שניתן לאם שהיא עצמאית.
- סעיף 2 מוצע לקבוע כי יוגדלו נקודות הזיכוי הניתנות להורים בעד ילדיהם שאינם פעוטות, כלומר שמלאו להם 6 שנים, אך טרם מלאו להם 18 שנים בשנת המס, בהתאם למפורט להלן:
- בסעיף 66(ג)(4) לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה), נקבע כי אישה זכאית, נוסף על 1/2 נקודת זיכוי לפי סעיף 36א, לנקודות זיכוי, כנגד המס החל על הכנסתה מיגיעה אישית, בעד כל אחד מילדיה כמפורט להלן:
- (1) 1.5 נקודות זיכוי בשנת לידת הילד ו-0.5 נקודת זיכוי בשנת בגרותו;
- (2) 2.5 נקודות זיכוי החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לתום שנת המס שבה מלאו לו 5 שנים;
- (3) נקודת זיכוי אחת משנת המס שבה מלאו לילד שש שנים ועד לשנת המס שקדמה לשנת בגרותו.
- בסעיף 66(ג)(5) לפקודה נקבע כי לגבר יינתנו נקודות זיכוי, כנגד הכנסתו מיגיעה אישית, בעד כל אחד מילדיו שהם פעוטות (פעוט מוגדר בסעיף 40(ב)(3) לפקודה כילד

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשפ"ב, עמ' 981.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ג, עמ' 30.

(ג) בפסקה (ב1), במקום "היה ילדו של אותו הורה פעוט" יבוא "וכן";

(ד) בפסקה (3), ההגדרה "פעוט" – תימחק;

(2) בסעיף 66(ג) –

(א) בפסקה (4) –

(1) בפסקת משנה (א), בסופה יבוא "2½ נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים, ושתי נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שבה מלאו לו שש שנים ועד לשנת המס שקדמה לשנת בגרותו; לעניין זה ולעניין פסקה (5), "שנת לידה" ו"שנת בגרות" – כהגדרתן בסעיף 40(ב)(3);"

(2) פסקאות (ב) ו-(ג) – יימחקו;

(ב) בפסקה (5) –

(1) ברישה, המילים "שהם פעוטות" – יימחקו;

(2) בפסקאות משנה (א) ו-(ב), במקום "הפעוט" יבוא "הילד";

(3) אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ג) נקודת זיכוי אחת בשל כל ילד החל בשנת המס שבה מלאו לו שש שנים ועד לשנת המס שקדמה לשנת בגרותו";

(4) המילים "לעניין זה, "פעוט" ו"שנת לידה" – כהגדרתן בסעיף 40(ב)(3)" – יימחקו;

(ג) בפסקה (6), המילים "שהם פעוטות" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

התיקון המוצע לשתי נקודות זיכוי. הורה אשר כלכלת הילדים לא הייתה עליו יהיה זכאי על פי התיקון המוצע לנקודת זיכוי אחת בשל כל אחד מילדיו שבשנת המס מלאו לו 6 שנים וטרם מלאו לו 18 שנים.

במשפחה חדי-הורית שבה ילד להורה אחד, כהגדרתו בסעיף 40(ב)(3), בעד כל ילד שמלאו לו 6 שנים וטרם מלאו לו 18 שנים בשנת המס, ההורה היחיד יהיה זכאי לשתי נקודות זיכוי נוספות בשל הצעת חוק זו (בהתאם לסעיף 40(ב)(1) לפקודה).

יצוין כי בשנות המס 2022 ו-2023 ניתנו בהוראת שעה נקודות זיכוי באופן דומה בעד ילד שטרם מלאו לו 13 שנים.

להמחשת התיקונים המוצעים בהצעת חוק זו, ראו הטבלה המפורטת להלן:

נקודות זיכוי לאישה (לפי סעיף 66(ג)(4) לפקודה) ולהורה במשפחה חדי-הורית שכלכלת הילדים עליו (לפי סעיף 40(ב)(1) לפקודה). בעד כל אחד מילדיהם שבשנת המס מלאו לו 6 שנים וטרם מלאו לו 18 שנים:

שטרם מלאו לו 5 שנים בשנת המס), במתווה דומה לנקודות הזיכוי הניתנות לאישה בשל ילדיה שבאותו טווח גיל כלומר:

(1) 1.5 נקודות זיכוי בשנת הלידה;

(2) 2.5 נקודות זיכוי החל בשנת המס שלאחר שנת הלידה ועד לתום שנת המס שבה מלאו לילד 5 שנים.

מוצע לקבוע כי אישה וגבר יהיו זכאים לנקודת זיכוי אחת נוספת בשל כל ילד שבשנת המס מלאו לו 6 שנים וטרם מלאו לו 18 שנים. התיקון המוצע ביא לכך שבשל ילד בטווח הגיל האמור אישה תהיה זכאית לשתי נקודות זיכוי בסך הכול, וגבר יהיה זכאי לנקודת זיכוי אחת.

במקביל, מוצע להגדיל באופן זהה את נקודות הזיכוי הניתנות לפי סעיף 40(ב) לפקודה, להורה במשפחה חדי-הורית אשר היו לו ילדים שבשנת המס מלאו להם 6 שנים וטרם מלאו להם 18 שנים. הורה שכלכלת הילדים הייתה עליו, הזכאי כיום לפי סעיף 40(ב)(1) לפקודה, לנקודת זיכוי אחת בשל ילד בטווח הגילים האמור, יהיה זכאי בעקבות

- (א) תחילתו של חוק זה ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) (להלן – יום התחילה),
ובלבד שעד אותו מועד התקבל חוק התקציב לשנת 2024.
- (ב) סעיף 1 לחוק זה יחול על מענקים המשתלמים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2024 ואילך.
- (ג) סעיף 2 לחוק זה יחול על הכנסה שהופקה מיום התחילה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

התיקון המוצע לחוק מענק עבודה יחול על מענקים המחולקים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שנעשתה מיום התחילה ואילך (מענקים המשתלמים החל משנת 2025).

העלות התקציבית של התיקון המוצע בחוק מענק עבודה נאמדת בסך של כ-260 מיליון שקלים חדשים בשנה, ואילו התיקון המוצע בפקודת מס הכנסה צפוי לגרום לאובדן הכנסות בסך של 3.9 מיליארד שקלים חדשים בשנה.

העלויות האמורות הובאו בחשבון במסגרת הוצאות הממשלה ובתחזית ההכנסות שעמדו בבסיס אישור תקציב המדינה לשנת 2024 בממשלה והתוכנית התלת-שנתית לשנים 2025 עד 2027. התיקונים יקודמו במקביל להליך חקיקתו של חוק התקציב לשנת 2024 וכניסתו לתוקף של התיקון המוצע מותנית בהשלמת חקיקתו.

נקודות זיכוי טרם קבלת התיקון המוצע לשנת 2024	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע לשנת 2024
1	2
נקודות זיכוי טרם קבלת התיקון המוצע לשנת 2024	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע לשנת 2024
-	1

נקודות זיכוי לגבר (לפי סעיף 66(ג)5 לפקודה) ולהורה במשפחה חדי-הורית שכלכלת הילדים אינה עליו (לפי סעיף 40(ב)1א לפקודה), בעד כל אחד מילדיהם שבשנת המס מלאו לו 6 שנים וטרם מלאו לו 18 שנים:

סעיף 3 מוצע שתחילתו של חוק זה תהיה ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) (להלן – יום התחילה), והוא יחול על נקודות זיכוי הניתנות מיום זה ואילך.